

Groot huisvuil

Door Frans Busschots

Personages:

Jean-Luc: 65 jaar

Fred: 55 jaar

Amelie: 50 jaar

Ilse: 32 jaar

Lieve: 29 jaar

Gerda: 30 jaar

Jean-Luc: Beroepsmilitair met pensioen. Als jonge luitenant was hij actief in Congo. Nadien gekazerneerd te Brussel. Zijn vrouw Clara wilde niet mee naar Brussel verhuizen. Maar ergens aanvaarde zij dat Jean-Luc in Brussel kennis had met Anne-Lis, de dochter van een kolonel. Soms kwam Jean-Luc in die periode alleen in het weekend naar huis, soms bleef hij bij Clara. Als vlug bevorderde Jean-Luc tot kapitein. Maar dan muteerde de kolonel en bleven de promoties uit. Nog voordat Jean-Luc met pensioen ging overleed Clara. Jean-Luc woonde sindsdien alleen in een landelijke woning. Hij zocht met niemand contact. Iedere morgen kwam een huishoudster het huis wat opfrissen en het middagmaal klaarmaken. Hij las veel boeken en genoot van zijn tuinzetel. Ook Afrikaanse muziek genoot zijn voorkeur.

Fred: Metser en stukador. Hij trouwde vrij jong maar bleef niet bij zijn vrouw. Een man met ruwe handen was niets voor haar. Op een dag stelde ze hem de keuze: hij weg of betalen voor de scheiding. Fred wist dat ze niet bang was om met leugens naar de politie te gaan en zag het eigenlijk sindsdien niet meer zo bes zitten. Hij liet alles zoals het was en ging terug bij zijn ouders wonen. Later leerde hij Amelie kennen. Zijn liefde voor zijn eerste vrouw is echter gebleven. Maar Amelie was een appeltje om in te bijten en . . . beschikbaar.

Fred mankt een beetje. Dat heeft alles te maken met het feit dat hij eens bij een vrouwtje een nachtje wilde doorbrengen, maar de man die te vroeg thuiskwam, was niet op Fred gesteld. Dat vermoedde Fred echter. Bij het door een raam klauteren bezeerde hij zich en omdat hij zich niet goed verzorgde hield hij er een 'geschenkje' aan over.

Amelie: Is nooit getrouwd geweest, maar woonde achtereenvolgens bij verschillende mannen. Van haar eerst man, waarbij ze enkele jaren bleef, kreeg ze twee kinderen: Lieve en Ilse. Ze leerde Fred kennen op een kermis, in een mosseltent. Fred was nu niet bepaald een man met seksuele belangstelling, alhoewel hij soms aardig uit de hoek kon komen. Maar Fred was een man en Amelie had geduld. En met Fred was ze uit de zorgen. Hij zorgde voor de centen en het betalen van haar schulden en dat was héél belangrijk. Eens de schulden betaald, begon Amelie alleen de ongemakken en nadelen van het samenwonen met Fred te voelen. Ook 'de relatie' van Fred en Lieve stoorde haar. Op een dag betrapte ze die twee en van dan af besliste Amelie om op het gepaste moment weg te gaan. Financieel kon ze nu tegen een stootje en dat gaf de doorslag.

Decor:

De ruime voortuintjes van twee huizen, gescheiden door een klein haagje.

Links: de voortuin van Jean-Luc. Een klein tafeltje ,een makkelijke tuinstoel.

rechts: een grote parasol met daaronder elektrische verlichting met twee lampjes, een grote tafel en drie tuinstoelen.

Een warme zomerdag, rond 17-18 uur. Ilse en Lieve, zomers gekleed, genieten van een cola. Op de tafel liggen enkele tijdschriften. Ilse wijst naar een cover van een tijdschrift, Lieve geniet van de foto. Ze merken eerst Fred niet, die met zijn fiets weifelend naar de dames staat te kijken. Op zijn fiets een gereedschapskist en een oude reiskoffer.

Lieve Ik hou nu eenmaal van mannen.

Ilse Ik ook.

Lieve Ja?

Ilse Zeker.

Lieve Nu je het zegt. En van dit. Niet kijken, Ilse. Hou je van zoiets ook?

Ilse Wat? Oh! Natuurlijk. Man is man. Dit? Voor na de siësta. Voor de rustige momenten.

Fred Hallo!

Lieve Hallo!

Ilse Ja?

Fred Hallo. Met Fred!

Ilse Op stap?

Fred Ja.

Ilse Is het niet wat warm om zo zwaar beladen op stap te gaan?

Fred Nu je het zegt. Misschien heb je wel gelijk. Nogal warm.

Lieve Maar je lijkt me een sterke kerel.

Fred (lacht)

Ilse Een man met ervaring.

Fred Een gewone stielman. Gewoon.

Ilse Een stielman, zie je, Lieve!

Lieve Voor zover ik weet is hier niets te herstellen.

Fred O!

Lieve Verkeerd adres?

Fred Ik kom niet om . . . te herstellen.

Lieve Je werkt dus niet graag. Waarom zeul je dan met al je . . .

Fred Wie zegt dat ik . . .

Lieve Ik wilde je niet beledigen.

Ilse Mijn zusje is een lieverdje. Ze houdt van alle mannen . . . stielmannen.

Lieve Nu je het zegt: de dampkap zal vroeg of laat wel naar beneden komen . . .

Ilse Samen met de keukenkastjes . . .

Lieve Je bent zeker niet aan een verkeerd adres?

Fred Met een goeie schroevendraaier is dat zo opgelost, denk ik.

Ilse (voor zich zelve) Wel een beetje traag. Neen, jij vergist je niet.

Fred Ik kijk altijd twee keer. Je hebt soms nog oude huisnummers die duidelijker zijn dan die nieuwe, van plastic. Normaal vergis ik me niet van adres.

Ilse Je bent er oud genoeg voor.

Lieve Dat zei die van Jehova ook. Maar hij moest hier helemaal niet zijn.

Fred Die komen ook overal. Eigenlijk ik ook. Om te werken.

Ilse Een stielman, zoals ik al zei.

Jean-Luc (komt uit zijn huis, wandelt naar zijn voortuin, kijkt naar Fred) Een goeie stielman kunnen ze hier wel gebruiken. Stielman! (zet zich aan zijn tafeltje en leest)

Ilse Onze buurman. Rust voor de rest van zijn leven. Heeft nooit gewerkt. Is altijd moe.

Lieve Heeft een slag van de warmte gekregen, in Congo. (zet zich uitdagend met benen op de tafel.)

Fred (heeft zoiets blijkbaar nog niet veel gezien.)

Ilse Deze avond een seksfilm op VT4. Je houdt niet van films?

Lieve Cowboyfilms wel.

Ilse Zeker. Hij loopt zo een beetje als een cowboy. Het schijnt dat al die filmspelers zo een beetje manken. Van op en af dat paard te springen.

Fred Bij mij was het bijna onder een trein.

Ilse Interessant. Interessant. Maar de trein stopte op tijd. Je had dus pech.

Jean-Luc Een oorlogsveteraan. Een echte!

Fred Is . . . Amelie thuis?

Ilse Amelie? Wie is dat? Lieve, woont hier een Amelie?

Lieve Moet ik dat weten?

Ilse Een tijdje geleden was er ook iemand die naar Amelie vroeg.

Fred Die van Jehova?

Lieve Het lampje op mijn slaapkamer brandt niet meer. Kun jij lampjes doen branden?

Fred Misschien wel. Het zal een beetje loszitten, denk ik.

Lieve Als ik naar VT4 kijk dan heb ik het lampje niet nodig. Als ik zo zit dan doet mijn rug wat pijn.

Fred Die plasticen stoelen zijn meestal wat kort in de rugleuning.

Ilse Nu hoor je het eens van een vakman, Lieve.

Lieve (roept) A-me-lie!. A-me-lie! Een man!

Ilse Een vakman! Een cowboy!

Lieve (samen met Ilse) Moe! Moe!

Amelie (komt half kwaad uit het huis met een handdoek, waar ze haar handen aan afdroogt) Wat is er nu weer? Jullie kunnen nog geen vijf minuten zonder mij! Geen wonder dat jullie niet getrouwd geraken!

Lieve Bezoek, moe!

Amelie Bezoek, moe, ma . . . (ziet Fred)

Ilse Bezoek, dat is lang geleden.

Jean-Luc Vorige maand. Die met zijn rosse baard.

Amelie (tot Fred) Je bent te vroeg. Toch geen dorst, zeker?

Fred 't IS wel warm!

Ilse Een glaasje water is toch niet erg, en goedkoop.

Lieve Er is nog witte wijn. Van de Aldi.

Jean-Luc Vijfzeventig frank de fles. En vijf frank retour van 't leeggoed.

Amelie Toch geen wijn zeker.

Ilse Tenzij er iets te vieren is. Is er iets te vieren, ma?

Amelie Ma, moe, er is helemaal niets te vieren.

Ilse Grote herstellingen dus.

Amelie Zet je fiets maar neer. En blijf daar niet zo staan.

Ilse Hij mankt een beetje, geen bezwaar?

Lieve Zet je maar naast mij! Ik bijt niet.

Amelie Je hebt toch dorst?

Fred Een beetje.

(Amelie af)

Ilse Je voorgangers bleven niet lang. Het waren maar platbroeken. Jij bent een stielman.

Lieve Nooit een vrouwenbeen gezien? Zet je.

(Amelie op met fles wijn)

Ilse Er is toch iets te vieren!

Lieve Als wij eens over een vriendje praten is er al ruzie. Over blijven inslapen is er helemaal niets te zeggen.

Amelie Noem jij dat inslapen? Het miauwen en een nest zwerfkatten. En om het half uur het geluid van een lekkende kraan.

Ilse Te duur aan wc-gebruik. Zes keer plassen per nacht. Mannen plassen meer dan vrouwen, wist je dat?

Fred Neen.

Amelie En 's morgens vergeten wakker te worden.

Ilse Juist.

Amelie Je zou beter gaan werk zoeken.

Lieve En wanneer moet ik dan sporten?

Ilse En wanneer moet ik dan muziek beluisteren? Ik wordt een echte cultuurbarbaar. Daarbij:
Mijn rug doet steeds pijn.

Lieve Maar je hebt wel drie masseurs opgevreeën.

Ilse Dat is het minste wat je kunt doen.

Amelie Dat auto-ongeluk kwam je goed van pas.

Ilse Voor die masseurs, ja.

Lieve En Charlie heb je ook mishandeld.

Ilse Charlie?

Lieve Ja, Charlie.

Ilse Je bedoelt die kaaskop met krolletjeshaar?

Lieve Er was maar één Charlie in mijn leven.

Ilse Ik heb al veel bleekscheten gezien. Charlie! Leer nu toch eens kieskeurig zijn. Alle
mannen zijn hetzelfde, op enkele uitzonderingen na.

Lieve En die uitzonderingen maken het schone weer.

Ilse Die uitzonderingen maken dat je in je leven maar één man als Charlie tegen komt.

Lieve Je weet het. En die man heb jij van me afgenomen.

Ilse Als je het zo noemt. Afgenomen. Hij wilde eens een avondje stappen en jij had geen tijd.
Ik dacht dat dat hetzelfde was. Familie niet?

Lieve 's Anderdaags was hij geradbraakt. Alle spieren verrekt.

Ilse Had Charlie spieren?

Lieve Sponsweefsel. Zeemlapmateriaal. En zijn maag. Wat heb jij hem te eten gegeven?

Ilse Hij had niets dan drie dozen tv-worstjes in huis en grote honger. Normaal overleef je zoiets.

Lieve Ik heb hem sindsdien nog één keer gezien.

Ilse Kan ik eraan doen dat hij geen tv-worstjes lust?

Lieve Jij hebt iets tegen mannen waar ik op val.

Amelie Kinderen!

Lieve Wat van mij is, is van mij.

Ilse Charlie? Mooie opruiming!

Amelie Maak die fles maar open.

Fred Zou ik niet beter weggaan?

Amelie Ze doen niets anders dan ruziemaken en cola drinken.

Ilse Heet jij ook Charlie?

Fred Fred.

Amelie Maak die fles open. Straks val je dood van de dorst.

Fred Waarmee moet ik die fles openmaken?

Lieve Met een kurkentrekker, Fredje.

Amelie Zwijg. (af en terug op met een kurkentrekker)

Fred (maakt fles open. Onhandig.)

Lieve En waar zijn de glazen?

Ilse Ons moe is de kluts kwijt.

Lieve Dat is zo als je echt verliefd bent.

Ilse Jij kunt het weten.

Lieve Jij niet.

Amelie Is het nu genoeg?

Lieve De glazen, ma.

(Amelie af en terug op met twee glazen)

Ilse En wij dan?

Amelie Cola is goed genoeg voor jullie.

(Fred schenkt uit)

(Ilse en Lieve drinken hun cola uit en Ilse schenkt voor beiden wijn in de colaglazen.)

Ilse (én Lieve) Gezondheid.

Amelie Proef maar eens, Fred!

(Fred drinkt glas ineens leeg)

Amelie (drinkt) Jij had echt dorst!

Lieve En wanneer wordt er hier gekust?

Amelie Niet. Dat gaat jullie niets aan. Moei ik mij met jullie nachtelijke uitstapjes?

Ilse Toe, ma! Zo een kusje maar.

(Amelie kust Fred onhandig.)

Ilse Is dat kussen? (naar Fred toe en kust hem. Ook Lieve kust Fred)

Amelie Is het nu goed? Vooruit, binnen jullie. De afwas! En maak jullie bed op.

Ilse En waar moet Fred slapen? Kom, Lieve! (hand in hand af)

Amelie Het zijn nog maar kinderen. Plagen en ruziemaken! Drink maar rustig. Je kunt vannacht in de kleine kamer naast mij slapen. Ik zal alles klaarmaken. (af)

(Fred naar fiets toe, weifelt. Zal hij blijven? Zet zich terug neer en drinkt.)

(Jean-Luc naar Fred toe.) Goeie wijn?

Fred Als je dorst hebt is alle wijn goed.

Jean-Luc Wijn drink je toch niet omdat je dorst hebt!

Fred Tegen de dorst die nog gaat komen dan.

Jean-Luc Voor het genot. De smaak. De kick.

Fred Ik drink alleen als ik dorst heb.

Jean-Luc En je hebt altijd dorst?

Fred Bijna. Bijna altijd.

Jean-Luc Met wijn kom je in de stemming. In de sfeer.

Fred Ik krijg er alleen een raar gevoel van. Een vieze smaak. Geef mij maar een pintje. Het mag ook een drieëndertiger zijn. Een frisse pint.

Jean-Luc Dit merk ken ik niet.

Fred Supermarktmateriaal.

Jean-Luc Ik ben toch nieuwsgierig.

Fred Eens proeven?

Jean-Luc Een scheutje in een van die glazen.

(Fred schenkt in, Jean-Luc proeft)

Jean-Luc Ik had erger verwacht. Is te genieten.

Fred 75 fr. Bij de Aldi. En de fles was helemaal vol.

Jean-Luc Jij wordt onze nieuwe buurman? Prima. Ik ben Jean-Luc. Aangenaam.

Fred Fred. Aangenaam. (geven elkaar een hand)

Jean-Luc Ook bij het leger geweest?

Fred 5 jaar. Vrijwillig. Ik kon geen werk vinden. En men moet eten.

Jean-Luc Ik zag het. Wie bij het leger was dat zie ik zo. De manier van gaan, de beweeglijke ogen . . . Wat deed je bij het leger?

Fred Wachten.

Jean-Luc En als je niet wachtte?

Fred Dan rustte ik. En dan weer wachten.

Jean-Luc Vervelend.

Fred Vermoeiend.

Jean-Luc Ik heb er mijn leven geofferd.

Fred En je geniet nu van wat er nog overblijft.

Jean-Luc Het valt wel mee. Maar het is zwaar. Ik ben u tot het uiterste gegaan: alle spieren uitgerekt. En nu bij de minste inspanningen voel ik dat. Ik wordt zelfs van rusten moe.

Fred Dat komt omdat je niet meer moet wachten. Zo wat afwisseling ontspant.

Jean-Luc Gelukkig dat ik zo nu en dan eens iets kan komen drinken bij mijn burens. Opperbeste burens trouwens.

Fred Dat zal wel. Jij kunt het weten.

Jean-Luc Wat moet ik weten?

Fred Jij woont hier al een tijdje, denk ik.

Jean-Luc Amelie maakt lekkere chocomel. Extra zoet. Goed voor 's avonds. Als het wat fris is.

Fred Ik lust geen chocomel.

Jean-Luc Met drie mooie vrouwen als burens moet je jezelf wel zoet voelen. En zeker in de zomer.

Fred Daar ken ik niets van.

Jean-Luc Dat heb ik al gemerkt. Maar je leert vlug. Je zult van je zelve verschieten.

Fred Als het hier voor mijn duifjes maar goed is.

Jean-Luc Duiven? Heb jij duiven?

Fred Ja.

Jean-Luc Dat wordt iets nieuws. Duiven.

Fred Ja.

Jean-Luc Je gaat dan nog een groot hok moeten maken? Dat is hard werken, man.

Fred Dat valt wel mee. Ik ben het werken gewoon. Of toch bijna.

Jean-Luc Eens het zover is, laat je me maar iets weten. We zijn toch burens, niet?

Fred Je zou wat willen helpen? Mooi.

Jean-Luc Neen. Zo bedoel ik het niet. Eens alles af is, wil ik zeggen.

Fred Eens alles af is?

Jean-Luc Als alles klaar is dan kom ik wel eens kijken. Ik zal er tijd voor maken.

Fred Zo. Bedankt. Maar mijn duiven zijn rare beestjes.

Jean-Luc Ja?

Fred Ze zijn niet zo erg gesteld op bezoek.

Amelie (op met pintje en reserve flesje.) Jullie hebben al kennisgemaakt?

Jean-Luc We kennen mekaar al genoeg om samen iets te drinken. Het wijntje is niet slecht, Amelie.

Amelie De duurste fles van de Aldi. Per vergissing meegenomen. Eens aan de kassa stelde ik vast dat ik uit een verkeerd schap had gekozen.

Jean-Luc Je moet op het etiket letten.

Fred Ik dacht dat je het etiket alleen maar moet bekijken, net voordat je drinkt.

Jean-Luc Ik moet even naar binnen. Feesten jullie maar rustig verder. (af)

Amelie Er gaat niets boven een fris pintje. Hier, drink uit.

Fred Ik heb niets tegen wijn. Maar als er geen schuim op staat, smaakt het mij niet zo best.

Amelie Ik ben blij dat je gekomen bent.

Fred Ik dacht daarnet dat het je speet dat ik hier ben.

Amelie Met die dochters van mij! Je zult je hier vlug thuis voelen. Mijn dochters zijn een beetje wispelturig. De jeugd van tegenwoordig weet zich niet te gedragen. Geen fatsoen meer. Als ik hun liet doen dan was het hier een komen en gaan. Ze zullen kortelings wel de gepaste vrijer vinden en dan trekken ze hier weg. Dan zijn wij met z'n tweetjes. (Knuffelt Fred) Je bent toch niet bang van mij?

Fred Van jou niet.

Amelie Ik zal ze de les nog eens spellen. We zouden straks eens rustig kunnen vrijen. In de achtertuin. Met jou wordt alles hier anders.

Fred Dat zeiden vroeger de politiciers ook. Maar alles bleef zoals het was.

Amelie Ik bedoel hier vrijen. Versta je?

Fred Vrijen?

Amelie Zo een beetje?

Fred Ja . . .

Amelie Een beetje. Je moet er nog aan wennen, dat versta ik. Maar beetje bij beetje. “En rodage” noemen ze dat bij een auto, vrees ik.

Fred Dat zal nog een beetje wennen zijn. Zo maar buiten? Ik heb het alleen nog maar binnen gedaan en met het licht uit.

Amelie En winterjas aan. Ik ken dat. Het is zoals zingen terwijl je kersen plukt.

Fred Maar dat bestaat toch.

Amelie Dan trek je maar een zwarte plasticen zak over je hoofd. De eerste keer. Ik hou van vrijen in de open natuur. Je hoort het verre straatlawaai. Je hoort de kikkers kwaken en de krekels tjilpen.

(Fred drinkt glas leeg, Amelie schenkt flesje uit.)

Amelie Het zal wel lukken.

Fred En als het te koud wordt? Je kunt toch niet zo . . .

Amelie Ik heb het al . . .

Fred Jij hebt het al meermaals buiten gedaan?

Amelie Het zou niet de eerste keer zijn. Je wist toch dat ik nog andere mannen heb gekend. Mijn dochters zijn openluchtkinderen.

Fred Ja. Dat merk ik.

Amelie Het weer is er prima voor. Een zacht avondje en tussen de struiken.

Fred Met vogeltjes in de bomen en krekels in het gras.

Amelie Zou kunnen . . .

Fred En mieren.

Amelie Mieren?

Fred Zo van die kleine zwarte beestjes die kriebelen.

Amelie (neemt Fred' hand en legt die op haar brede borsten) Wat hoor je? Mieren?

Fred Je hart klopt veel te snel.

Amelie Dat is nu eens echte liefde.

Fred Allemaal zo zacht. Precies zijde. Ik wist niet dat je zo zacht was.

(Fred wil Amelie omhelzen, maar valt van de stoel. Amelie helpt hem recht.)

Amelie Je bent te gulzig, Fred. Kom, voel nog maar eens. Zoek naar de tepeltjes. Alles twee. En dan heel zachtjes tussen duim en wijsvinger. Kom. Stop! De rest is voor later. Ik zal nog een paar flesjes halen. Als je echt dorst hebt dan lukt het niet. (af en terug op met twee flesjes. Schenkt in voor Fred)

Fred En mijn duiven?

Amelie Jouw duiven?

Fred Je hebt me toch beloofd dat ik met duiven mocht komen?

Amelie We maken er een paleis voor. Wanneer begin je eraan?

Fred Ik moet eerst nog een vergunning aanvragen.

Amelie Dat regel ik morgen wel voor jou. Ze kennen mij op het gemeentehuis.

Fred 't Is te zien hoe ze je kennen.

Amelie Geen zorgen! Ik breng het voor mekaar.

Fred Mijn duiven zijn mijn leven.

Amelie Ik had het je toch beloofd? Je maakt altijd zorgen die er niet zijn.

Fred Mijn duiven. (kijkt rond) Gelukkig dat hier geen hoge bomen staan. Ik kan niet gelukkig zijn als mijn duiven dat ook niet zijn. Mijn duiven . . .

Amelie Ik hou van jou en jouw duiven. En van mieren moet ik ook niets hebben. Drink maar eens uit. Er staat nog een bak in de kelder. Doe maar rustig. Je moet nog wennen aan deze omgeving. Ik haal wat eten. Je zult wel honger hebben. En straks . . .

Fred Geen mieren. Geen mieren.

Amelie Koude aardappeltjes met een groot stuk vlees. (af)

Fred Soepvlees en koude aardappeltjes en salade.

Amelie Hoor eens. Nu begin je al te commanderen ook.

Fred Zo bedoel ik het niet. Dat weet je toch, hé?

Amelie Weten, weten . . . Je moet het allemaal niet zo letterlijk opnemen.

Fred Neen.

Amelie Waaraan zit je nu weer te piekeren?

Fred Ik weet het niet.

Amelie Dan weet ik het zeker niet. Je hebt te hard gewerkt. Je bent moe, is het niet?

Fred Ja. (Neemt ontslag met loon uit zijn portefeuille en geeft die aan Amelie.)

Amelie Wat is dat? Een onbetaalde rekening?

Fred Neen.

Amelie (opent omslag.) Centen. Dat is beter. Is daar geen papiertje bij?

Fred Ene keer per maand. Maar het zwart geld is er wel bij.

Amelie Zwart geld?

Fred De overuren die in de hand betaald worden.

Amelie (geeft Fred een kus.) Je weet dat centen belangrijk zijn. Koken kost geld. En iedere vrijdag heb ik zo een omslagje bij? Zo kunnen we samen een gezellig nestje bouwen. Je verdient niet slecht. Mijn eerste man verdiende wel ietsje meer. Maar je zult je best wel doen. Dat systeem van hand in hand zie ik wel zitten.

Fred Ik doe hier en daar nog wel wat klusjes. In het café ontmoet ik mijn klanten.

Amelie We zullen wel rond komen.

Fred En ik heb nog een spaarboekje ook.

Amelie Dat is voor morgen. En de kosten van je duiven schrijf je maar in een boekje.

Fred Soms brengen ze wat winst op ook.

Amelie Vermindering van de kosten. Ik begrijp het. Je hebt wel honger zeker?

Fred Een beetje.

Amelie Een stevige brok vlees, een half kilootje aardappelen en een tomaatje. Geen salade. Dat trekt de mieren aan. En je wordt er slaperig van. Kom, we dragen eerst je spullen weg; jij zet je fiets weg en dan . . .

Fred . . . Breng je mijn avondeten. Als ik nog honger heb.

Amelie Je moet eens stevig eten. Dat is voor alles goed.

Fred Vooral tegen de honger.

(Fred neemt gereedschapszak en wil die binnendragen.)

Amelie Wat is dat

Fred Gereedschap.

Amelie Werkmateriaal.

Fred Daar verdien ik mijn kost mee.

Amelie Heel belangrijk. Zet maar ik het kot. En je fiets ook.

Fred Het regent daar toch niet?

Amelie Gisteren niet.

Fred Toen scheen de zon de hele dag.

Amelie Vandaag ook. (wilt koffer met kleding optillen) Wat zit daar allemaal in?

Fred Van alles. Maar geen gereedschap.

Amelie Van alles?

Fred Boeken over duiven en kleding, denk ik.

Amelie Onderbroekjes, sokken en hemden.

Fred En nog het een en ander.

Amelie Vooruit dan maar! (met koffer naar binnen)

(Fred plaatst gereedschapstas op fiets en plaatst fiets achteraan in het berghok.)

(Jean-Luc op met cassettespeler en zet zich aan zijn tafeltje. Zet Afrikaanse muziek op.)

(Amelie op met brood, kaas, margarine, mes, enz.)

Amelie Die aardappelen waren er niet meer. Er zitten soms ratten in de koelkast. Zes boterhammen is wel genoeg zeker? Eet maar rustig. Ik ga je kamertje in orde brengen.

Fred Slaap ik dan niet bij jou?

Amelie Voorlopig niet. Maar ik laat de kamerdeur wel los. Een vrouw wil veroverd worden. En er blijft nog altijd mijn aanbod voor de achtertuin. Smakelijk! (af)

(Fred eet rustig, maar heeft wat moeite met het smeren van zijn boterhammen – de pintjes beginnen te werken)

Lieve (op, nog zonniger gekleed dan daarnet. Komt heupwiegend naar Fred. Zet zich bij hem en drinkt van zijn glas.) Gezondheid.

Fred Hetzelfde!

Lieve Ben je al een beetje thuis? Of denk je nog aan weggaan? Je twijfelde een beetje, niet? Dat is normaal. Je voorgangers deden dat ook.

Fred Mijn voorgangers?

Lieve Grapje. Er zijn er wel enkele geweest.

Fred Enkele?

Lieve Grapje. Je weet toch hoe dat gaat?

Fred Neen.

Lieve Naar een mooie weduwe komen de mannen eens kijken. Snoepers noem ik dat.

Fred Zo!

Lieve Tot aan een pak van zes boterhammen zijn er al velen geraakt.

Fred Velen?

Lieve Wat is veel?

Fred Meer dan weinig.

Lieve Ik wil zeggen dat er al enkele eens een boterhammetje zijn komen eten. Maar zoveel bier hebben ze nooit gekregen. En kaas was er ook nooit bij. Ik voel het: jij blijft.

Fred Waarschijnlijk.

Lieve Ik zou graag hebben dat jij blijft. Jij bent zo anders als . . . die anderen.

Fred Ik ben een stielman, wil je zeggen.

Lieve Zoiets, ja. Jij blijft. Dat moet. Wij mankeren hier een man in huis. Ik wil dat jij blijft. Ik zoek al zo lang een man. Een inwonende man.

Fred Zo.

Lieve Natuurlijk dat jij te oud bent voor mij. Maar om te praten lukt het toch nog.

Fred Denk je?

Lieve Denk je, wat?

Fred Wel . . .

Lieve Natuurlijk ben jij te oud voor mij. Maar praten . . . praat jij niet graag?

Fred Wie zegt dat ik te oud ben?

Lieve Voor wat te oud ben?

Fred Moet ik het nu weten. Jij zei toch zelf dat ik te oud ben. Voor wat ben ik te oud?

Lieve Voor wat je zou moeten kunnen als je jong bent.

Fred O, dát! Dat leerde ik pas laat. Zoals iedereen, min of meer.

Lieve Ik denk dat je mij eventjes verkeerd inschat. Ik bedoel . . . liefhebben. Jij, och, mannen! Jij bedoelt iets helemaal anders.

Fred Ja? Dat was mijn bedoeling niet. Zo ben ik niet.

Lieve Neen? Ik begrijp het. Jij zou dus niet durven?

Fred Wat durven?

Lieve Als je ergens een kansje kreeg.

Fred Meer kansjes dan je denkt. Kansjes. Er zijn meer vrouwen die achter mannen lopen dan mannen die vrouwen zoeken. Alleen: bij de vrouwen is dat zoeken wat geraffineerder. Meer verborgen. En waarom zoek je een man?

Lieve Een huis met drie vrouwen en geen man . . . daar mankeert toch iets.

Fred Ik zou niet weten wat. Een man en drie vrouwen is ergers, denk ik?

Lieve Er zou voor die man kunnen gevochten worden, denk jij?

Fred neen. Die man zou wel vlug een keuze maken. Als die keuze al niet gemaakt was, bij zijn aankomst.

Lieve Dan ken jij de mannen niet.

Fred Neen?

Lieve Mannen zijn als stofzuigers.

Fred Véél lawaai dus?

Lieve Jij zou nooit een ander vrouwtje willen? Bij wijze van afwisseling?

Fred Dat weet ik niet. Maar men zou zich niet moeten aanbieden. Bier kan ik op ieder moment van de dag drinken. Voor de rest doe ik alleen wat ik graag doe. Op het moment waarop ik daar tijd voor heb. Jonge dingetjes, daar hou ik mijn handen af. Daar wil ik alleen mee praten. En daarvoor ben ik nog goed.

Lieve Praten is heel belangrijk. Je hebt gelijk. Een beetje jonger dan . . . Amelie, dat zou niet kunnen?

Fred Misschien wel. Een beetje maar.

Lieve Jij zou als . . . een vader voor mij kunnen zijn. Ik heb nooit een vader gekend. Een echte vader.

Fred Denk je?

Lieve We zouden regelmatig eens kunnen praten. Over het een en het ander. Je zou me wat raad kunnen geven.

Fred Ben ik daar niet te dom voor?

Lieve Je zou me kunnen leren kussen.

Fred Metselen kan ik je leren. Maar dat is werken én dat doe jij niet graag. Kussen? Als je dat niet van bij je geboorte kent, dan lukt het je niet. Tegenwoordig doet men dat niet meer. Men gaat meteen aan mekaars nek hangen.

Lieve Dan kan ik meteen examen afleggen.

Fred Je krijgt zo meteen tien op tien. Zonder examen.

Jean-Luc (Heeft gezien dat Lieve bij Fred zit en wil haar lokken. Hij zet de muziek, Afrikaanse muziek van zijn cassettespeler wat luider en kijkt naar Lieve.)

(Lieve veert recht en danst op de muziek. Ook de buurman danst op de muziek. Jean-Luc helpt Lieve over het hekje en samen dansen zij op de muziek. Fred kijkt naar de dansers en eet rustig verder. Lieve laat zich moe in de zetel van de buurman neervallen en drinkt van zijn blikje cola. Fred heeft meer dan genoeg gedronken en legt zijn hoofd op de tafel en met een boterham in zijn linkerhand en een flesje in de rechterhand valt hij in slaap. Amelie komt met een opgeblazen luchtmatras buiten en stapt naar Fred toe. Heft zijn hoofd op en laat het terug op tafel vallen. Zij zet zich neer en drinkt van de fles wijn.)

ENKELE DAGEN LATER.

(Fred heeft op de tafel papieren liggen van zijn duivenadministratie en is druk doende. Ilse komt naar Fred toe.)

Ilse Je bent al de hele voormiddag bezig.

Fred Ik heb er altijd te weinig tijd in gestoken. Papier dat gaat mij zo niet.

Ilse Laat me eens kijken.

Fred Ik moet dat zelf doen.

Ilse Ik wil je maar wat helpen.

Fred Ik kan het alleen wel af.

Ilse Je bent niet vriendelijke, Fredje.

Fred Neen.

Ilse Ben je kwaad op mij?

Fred Ja.

Ilse Waarom?

Fred Ik ben op iedereen kwaad. Met die papieren rommel.

Ilse Maar ik wil je helpen. Ik kan heel duidelijk schrijven.

Fred Als ik het kan lezen is het goed genoeg. Neem die stoel maar. Anders is het nog een grotere rommel.

Ilse Seffens waait alles weg.

Fred Dan raap ik het wel op.

Ilse Is er iets?

Fred Ja.

Ilse Wat?

Fred Ik wil gerust gelaten worden.

Ilse Ik zeg al niets meer.

Fred Het is vandaag de vijftwintigste juni.

Ilse Gisteren.

Fred Wie zegt dat?

Ilse Ik. En het boekje van de TV.

Fred Het zal dan wel zo zijn. Bedankt.

Ilse Mag ik nu terug praten?

Fred Jij woont hier al langer dan ik.

Ilse Ik heb je met dat duivenhok toch ook goed geholpen.

Fred Wat?

Ilse Ik heb je toch geholpen met die zware houten balken.

Fred Houten balken? Ja. Jij hebt de nagels aangegeven.

Ilse Lange nagels, korte nagels. Zo eenvoudig was het nu ook weer niet.

Fred Nu je het zegt. Bedankt.

Ilse Ben je nu terug wat vriendelijker?

Fred Neen. Die papieren rommel hangt me de keel uit.

Ilse En ik mag je niet helpen? Zal ik een pintje halen?

Fred Twee flesjes is beter.

(Ilse af en terug op met drie flesjes. Twee voor Fred en een voor haar.)

Fred Ik dacht dat jij alleen cola dronk?

Ilse Vroeger dronk ik altijd bier. Voor mijn ongeluk.

Fred Heb jij een ongeluk gehad?

Ilse Een auto-ongeluk.

Fred Auto kapot!

Ilse Spot er niet mee. Het heeft heel mijn leven veranderd.

Fred Moet kunnen. Lang geleden?

Ilse Ik ben er mijn vrijer mee verloren.

Fred O! Dan was het ernstig?

Ilse Nadien. Eigenlijk een stom accident. Mijn vriend wilde een oude bomp met pet op zijn dikke kop voorbijsteken. Maar die gaf plots gas en een tegenligger botste op ons.

Fred Dat heb je met oude mannen. Onberekenbaar.

Ilse Heel de voorkant van de auto weg. Mijn vriend had niets, maar ik ben sindsdien wel invalide geworden.

Fred Je rug.

Ilse Ja. En mijn vrijer vond dat hij met zo iemand niet kon trouwen. Hij maakte het uit.

Fred Zo. Pech.

Ilse Jij zat eens bijna onder een trein. En toch mank je een beetje.

Fred Is het je opgevallen?

Ilse Soms wel.

Fred Dat hangt van het weer af. En je wilt weten wat er met die trein is gebeurd?

Ilse Als je het wilt vertellen. Als het je niet stoort bij je werk.

Fred Het is jaren geleden. Ik herinner me dat allemaal niet meer zo goed.

Ilse Laat me dan raden. Je sprong ergens uit een raam. Brak bijna je linkervoet en toch liep je verder tot bijna onder een trein. Maar er was helemaal geen trein. Er was wel een boze man.

Fred zo zou het kunnen gebeurd zijn. Geen trein, wel een boze man. Goed gevonden. Ik heb wel eens meer uit een raam geklauterd. Vroeger.

Ilse Toen je klein was.

Fred Ja, zoiets.

Ilse En het spreekwoord zegt: jong gedaan is oud geleerd.

Fred Waar moei jij je mee? Ik sprong graag uit een raam als ik teveel gedronken had. Je zus springt over een hekje als de buurman zijn Afrikaanse muziek opzet. En jij?

Ilse Ik? Vroeger . . . Het moet wel plezant geweest zijn zo uit een raam springen.

Fred Dat denk je maar. Plezant? Mijn botten.

Ilse Het had dus iets met een getrouwde vrouw te maken? Foei!

Fred Er zijn zo van die dingen die je pas achteraf weet.

Ilse Een rijke weduwe blijkt plots een arm sloor te zijn. En de man komt wat vroeger naar huis en hop met de broek in de hand door het raam. Pech natuurlijk dat daar op dat moment geen trein aankomt.

Fred Ik wil er niet meer over praten. Laat me gerust.

Ilse Het is vandaag de vijftiengste, Fredje.

Fred Dat weet ik.

Ilse Waarom schrijf je dan vierentwintig?

Fred Omdat jij me gek maakt.

Ilse Ik dacht dat jij alleen maar naar oudere vrouwen kijkt. Kijk eens naar mijn armen. Vanaf oksel naar elleboog. De onderkant van mijn opperarm. Voel eens. Kijk, als ik mijn arm beweeg dan gebeurt er niets. Bij oudere vrouwen beweegt dan een hele hoop loshangend vlees. Dit is klasse, niet? Moet je nog veel papiertjes invullen? Van wie hou jij het meest: van mama of van je duiven?

Fred Ik dacht dat jij een beetje mensenschuw was. Na je auto-ongeluk waarbij jij je liefde verloor, bedoel ik.

Ilse Je moet eenmaal over de drempel. Ik denk dat jij meer van je duiven houdt dan van mama.

Fred En als dat zo moest zijn, zou jij daar iets om geven?

Ilse Ik zou je duiven iedere dag komen voeren. Duiven hebben vriendschap nodig. Ik eigenlijk ook. Maar jij geeft alleen om mama; ik zie het.

Fred Verdomd! Nu schrijf ik 22 juni.

Ilse Vierentwintig, Fredje. Vanaf morgen voer ik je duiven iedere dag. En zorg voor drank. Eigenlijk wilde ik ook je lijsten invullen. Ik heb een vaste hand. En schrijf héél duidelijk.

Fred Ilse, lief kind. Snap je het nu nog altijd niet? Ik wil gerust gelaten worden.

Ilse Oude mannen zijn net als auto's: je doet er benzine in en ze rijden. Waar naartoe is niet belangrijk, als ze maar rijden.

Fred Wat bedoel je nu weer?

Ilse Tegenwoordig heb je ook diesels. Die rijden ook maar ietsje trager.

Fred Ik heb alleen een fiets.

Ilse Weet je dat mijn nachtlampje niet meer brandt?

Fred Jij ook al? Het zal loszitten. Bij Lieve zaten er drie lampjes los.

Ilse Dan kun je bij mij ook komen herstellen. Jij bent toch een vakman? Een man in huis moet toch lampjes kunnen doen branden?

Fred Lief kindje . . .

Ilse Noem me geen lief kindje.

Fred Lief kindje, wanneer je vleeswallen onder je opperarm wiegen op Afrikaanse muziek, dan zal ik je vragen om in openlucht naar de sterren te kijken. Niet eerder. Jij en je zus zijn net dezelfde. Lees een paar stripboekjes voor het slapengaan. Jullie hebben alle twee een periode in jullie leven overgeslagen. En laat me nu gerust.

Ilse Jij, jij bent een egoïst. Je kunt je dakschijters zelf eten geven. Salu! En ik zal dat lampje wel zelf herstellen.

Fred zo met je rechterhandje een beetje naar rechts draaien. Eenvoudig! Je rug zal geen pijn doen.

Ilse Ik zeg tegen moeder dat jij . . . foert! (neemt tweede flesje van Fred mee. Kwaad af.)

EEN DAG LATER.

In de voormiddag.

(Amelie reinigt de tafel en schikt de tuinstoelen. Een mooie vrouw komt naar Amelie toe.)

Gerda Hallo!

Amelie Dag!

Gerda Mooi weer!

Amelie Het regent niet.

Gerda Zo een mooie tuin is wel een must.

Amelie Wij hebben die tuin al jaren. Wij gebruiken die gewoon. Waarmee kan ik je helpen?

Gerda Is . . . Fred thuis?

Amelie Fred? Neen, niet thuis. Had je hem nodig?

Gerda Eigenlijk wel. Nogal . . . persoonlijk.

Amelie Soms werkt hij. En als hij niet werkt, dan slaapt hij. En als hij niet slaapt, dan drinkt hij.

Gerda zeer actief.

Amelie Mannen zijn nu eenmaal zo. Werken en hobby's. En de slechte kanten leer je kennen door hun hobby's: drinken en slapen. Aandacht voor een vrouw is anders.

Gerda Is Fred zo?

Amelie Nog veel erger.

Gerda Heel erg dus.

Amelie Ken jij Fred?

Gerda Een beetje. Kun je een man helemaal kennen?

Amelie Neen. En wat je vandaag meent te kennen blijkt morgen weer anders te zijn.

Gerda Wat je zegt. Mannen . . .

Amelie En toch vraag je naar Fred.

Gerda Ik loop maar eens toevallig langs. Ik bezoek regelmatig mannen. Mannen zijn mijn passie.

Amelie Ja? Ik heb ook zo een dochter die van mannen een passie maakt. Actieve hobby.

Gerda Ik vind de hobby van de mannen die ik bezoek zeer belangrijk.

Amelie Ja? Bij mij telt wat ze als loon mee naar huis brengen.

Gerda Bij mij gaat het zo ver niet. Ik beperk me tot hun hobby.

Amelie Alleen hun hobby?

Gerda Natuurlijk, of wat dacht je?

Amelie Ik versta je niet. Je bezoekt vele mannen en je beperkt je alleen tot hun hobby?

Gerda Zeker. Ik schrijf. Voor een krant. Meestal over mannen.

Amelie Over mannen? Duiven dus?

Gerda De laatste tijd nogal, ja.

Amelie Maar . . . dan heb ik je verkeerd beoordeeld. Ik dacht dat je voor Fred . . . Neem een stoel en zet je. Wil je iets drinken?

Gerda Je dacht . . . Neen, dat is mooi. Neen, ik heb geen dorst.

Amelie Ik dacht dat jij . . . heb je van mijn leven!

Gerda Dit lijkt veel op een vergissing.

Amelie Ik voel me verlegen. Ik dacht dat jij Fred kende van vroeger. Mannen tegenwoordig . . .

Gerda Heb je kinderen?

Amelie Twee dochters. Twee schatten van kinderen. Alleen: ze geraken niet getrouwd. En eens kinderen een bepaalde leeftijd hebben, zouden ze uit het huis moeten zijn. Te laat zelfstandig worden is niet goed.

Gerda Ik woon alleen.

Amelie Ja, met al die mannen . . .

Gerda Ik zou niet willen trouwen.

Amelie Ik ben ook nooit getrouwd. Had wel gewild. Maar het lot besliste er anders over. Van mijn eerste man, waarmee ik hoopte te trouwen, heb ik nu twee kinderen.

Gerda Je dochters?

(Amelie knikt)

Amelie Maar hij dronk meer dan hij werkte. Op een zekere dag zei hij 's morgens: "Schatje, deze avond kom ik laat terug, als ik terug kom." Ik lachte ermee. Hij kwam niet meer terug. Ik bleef alleen met twee kinderen en een pak schuld.

Gerda Je hebt ook wel goeie mannen hoor.

Amelie Mijn oudste dochter wilde gaan trouwen, toen deed men dat nog gewoonlijk. Een auto-ongelukje waarvan zij invalide bleef, was voldoende om de vrijer af te schrikken. En de jongste dochtere houdt van alle mannen van heel de wereld. Maar je kwam voor Fred, waarom vertel ik je dat allemaal?

Gerda vrouwen onder elkaar.

Amelie Fred leerde ik kennen in een mosseltent tijdens de kermis. Toen ik hem zag zitten werd ik er meteen verliefd op. In héél die mosseltent was er maar één man die zo smakelijk mosselen zat te eten. Later zag ik hem in een café waar ook gedanst werd. Dansen kon hij ook. Maar zijn ruwe handen, dat was wel even wennen. Hij is als een tweede vader voor mijn kinderen.

Gerda Mooi. Het was voor mij een aangename kennismaking. Ik kom nog wel eens terug wanneer Fred thuis is. Ik moet nu naar een andere duivenliefhebber, ik moet mijn bladzijde vullen! (Voordat ze weggaat) Hoeveel duiven heeft Fred eigenlijk?

Amelie Ik zou het niet weten. Véél in ieder geval. En ze maken zoveel lawaai dat ik 's avonds de krekels niet meer hoor tjilpen.

Gerda Tot ziens. Zeg Fred dat ik terugkom!

DEZELFDE DAG.

In de namiddag.

(De twee dochters liggen te zonnen)

Ilse En gedroomd dat ik heb.

Lieve Lang?

Ilse Uren.

Lieve Gelukkig dat dat 's nachts gebeurde.

Ilse Waarom?

Lieve Zo een hele dag met je ogen toe rondlopen is ook niet alles.

Ilse Jij niet gedroomd?

Lieve Ik weet het niet meer. Misschien toch wel. Héél eventjes dan.

Ilse Niets bijzonder?

Lieve Toch wel. Schaaapjes. Ik droomde van schaaapjes.

Ilse Ik was op een rockfestival.

Lieve Schaaapjes. Jij naar een rockfestival? Komt er dan terug belangstelling voor mannen?

Ilse Neen, zo gek zal ik wel niet meer zijn. Mannen!

Lieve Je hebt wel pech gehad.

Ilse Of geluk. Mannen die je laten stikken bij de minste problemen zijn geen levenspartners.

Lieve Bestaat dat nog, levenspartners? Zo lang hoeft voor mij niet. Het verschil is dat ik bepaal wanneer ze de deur uit moeten. Als vrouw moet je zelf initiatief nemen.

Ilse Ik zou met een man tevreden geweest zijn. Jij zeker niet.

Lieve Sinds Fred hier is, speel je andere muziek en véél luider.

Ilse Dat is me niet opgevallen. Andere muziek?

Lieve En ik heb je bij de buurman zien buitenkomen.

Ilse Ik die droom met schaaapjes.

Lieve Echt.

Ilse En dat zeg je nu pas?

Lieve Ik denk er niet altijd aan. En je bent ook veranderd sinds Fred hier inwoont.

Ilse Door die duiven, zeker!

Lieve Jij kwam toch met de idee dat we moesten samenwerken om Fred hier zo vlug mogelijk weg te krijgen. Of weet je dat niet meer?

Ilse Dat was de eerste dag. Jij was toch ook direct akkoord?

Lieve Och, alles went.

Ilse Ook Fred, wil je zeggen?

Lieve JE praat vlotter als vroeger.

Ilse Misschien heb ik dat van Fred geleerd. Jij flirt te veel met mannen.

Lieve Daar dienen mannen nu eenmaal voor. Mannen zijn als kleine mechanische poppetjes. Je moet ze regelmatig opdraaien, anders dansen ze niet.

Ilse Jij bent manziek.

Lieve Manziek, wat is dat?

(Ilse: geen antwoord)

Lieve Als je jong bent en je wilt wat . . . is dat fout misschien? En wie bepaalt wat mag en wat niet? Jij zou beter eens wat normaal doen. Ik begrijp nog altijd niet dat jij écht mijn zus bent.

Ilse Dat snap ik ook niet.

Lieve Normaal doen, zusje!

Ilse En jij . . . laat Fred gerust en de buurman en blijf uit de jongens hun broekzakken als je gaat dansen.

Lieve Ik dans al jaren niet meer.

Ilse Je doet toch alsof.

Lieve Je mag Fred gerust hebben. Die heeft zo'n ruwe handen dat hij alleen al duur aan lingerie. Ik kan zoveel mannen hebben als ik maar wil. Zoveel als er bladeren aan een boom hangen.

Ilse In de winter. En de buurman?

Lieve Die mag je hebben met muziekdoo's en al. Eigenlijk heeft hij alleen maar o0g

voor Afrikaanse vrouwtjes.

Ilse Misschien lijken alle vrouwtjes een beetje op Afrikaanse schonen.

Lieve Jij in ieder geval niet. Ik ga naar binnen. Met jou valt er vandaag niet te praten.

Ilse Jij hebt te veel van die schaapjes gedroomd, zusje!

DEZELFDE DAG

Late avond.

(Amelie staat op de uitkijk. Fred wil maar niet afkomen.)

Amelie (Ziet Fred in de verte afkomen. Windt zich op.) Zou hij dat kunnen zijn? Neen toch!

Fred (Off) En als dat ons Amelieke niet is. Trouw schaapje!

Amelie Fred, ben jij dat?

Fred (Op. In de linkerhand een vogelkooi met kanarie en de rechterhand een groot pak frieten.) Neen, mijn broer. Het is er dan toch nog van gekomen.

Amelie Wat is er gekomen?

Fred De weg naar huis vinden was niet zo makkelijk.

Amelie Je bent nu wel een beetje te ver gegaan.

Fred Te ver? Ik zal mijne pinker eens opzetten en afdraaien. Niets te ver. Tenzij ik mijne draai niet kan nemen. Ho, daar is de gracht.

Amelie Je bent te ver gegaan.

Fred Dat heb je al eens gezegd. Kanariepietje houdt niet van alles twee keer te horen.

Amelie Wat had ik je gevraagd?

Fred Jij vraagt zoveel dat ik het niet kan onthouden.

Amelie Denk eens na.

Feed De beenhouwer.

Amelie En?

Fred Die was gesloten wanneer ik aan zijn deur kwam. Die verkopen tegenwoordig niet graag meer, denk ik.

Amelie De deur zou hier ook eens gesloten kunnen zijn.

Fred Dan moet ik mijne pinker afzetten en verder rijden. Maar die verdomde gracht!

Amelie Je had nog wat kunnen wegblijven. Ik heb al gegeten.

Fred Dat is straf. Ik niet. (Zet zich.)

Amelie Jonge duifjes.

Fred Wat? Jonge duifjes?

Amelie Niet zo slecht van smaak. Ik had wel een beetje weinig ajuin gebruikt. Volgende keer beter.

Fred Als je dat nog een keer doet, ben ik hier weg. Ik heb frietjes voor je meegebracht. Maar ik eet ze alleen op. Wie mijn jonge duifjes opeet, krijgt van mij geen frietjes.

Amelie Jij had mij beloofd van nooit met een stuk in je botten thuis te komen.

Fred Zeker. Dat heb ik beloofd. Ten minste: dat denk ik toch.

Amelie Je was vroeger helemaal anders.

Fred Dat zeg jij. Ik heb altijd pintjes gemogen. Eentje met een keer, bedoel ik.

Amelie Gelukkig dat er nog een goede kant aan jou is.

Fred Ja?

Amelie Dat je alle dagen gaat werken en zo nu en dan wat bijverdient. En je centen afgeeft.

Fred Gelukkig heb ik nog wat zwarte mussen in mijn portefeuille steken. Anders kon ik nog geen pintjes drinken.

Amelie Er staat nog een hele bak in de bergplaats.

Fred (Toont briefje van honderd frank) Hier, haal mij dan vlug een pintje!

Amelie Dat zou verkwisting zijn. We moeten zuinig leven.

Fred Alle schulden zijn afbetaald, zei je vorige week.

Amelie Schulden? Het waren maar enkele rekeningetjes, die waren blijven liggen. Ik kan toch alle dagen niet naar de bank rijden?

Fred Ik peis zo dat je veranderd bent, de laatste tijd. De eerste weken had je niets tegen mieren en hield je zelfs van krekels. Nu is het gras te nat 's avonds en het bed dient om te slapen. Zo eens een goed stuk in mijn botten is veel beter dan een hele week voor krekels te moeten spelen. Je had toch een doosje tv-worstjes kunnen opendoen? Neen, jonge duiven opeten! Mijn jonge duifjes opeten. Kannibalisme! Maar de schulden zijn betaald. Waarvoor dient Fred nu nog?

Amelie Je hebt een stuk in je botten.

Fred Ik heb zomerschoentjes aan. Zo van die lichte die je doen vliegen.

Amelie Dan heb je nu toch niet gevlogen.

Fred Jawel! Naar de beenhouwer. En toen die gesloten was recht naar het café. Naar mijne vaste stek, naast de afwasbak. Als je daar een pintje besteld, dan wordt je vlug bediend. En verdriet kun je er meteen verdrinken.

Amelie In de afwasbak.

Fred Juist.

Amelie Met zatte mensen praten is niet gemakkelijk.

Fred Als ze zeggen dat je zat bent en dan nog praten is ook niet makkelijk. Het leven is niet eenvoudig.

Amelie Ik ga slapen.

Fred En de krekels dan?

Amelie Daar mag jij mee praten. Ik doe de deur vast. En geef morgen het geld van de beenhouwer maar. (af)

Fred Ik heb dorst. Dorst. (kijkt over het haagje en ziet bij de buurman een halve fles water staan.) De Afrikaan slaapt toch al. (neemt de fles drank en drink er van en zet ze bij hem op de tafel. Eet van de koude frietjes en praat tegen zijn kanarievogel.)
Ze had toch wel een doosje tv-worstjes kunnen opendoen. Dat is nogal wieses. Tv-worstjes zijn lekker en je moet er geen pel afdoen zoals bij een banaan. Doosje open en floep mondje binnen. Tv-worstjes met een droge boterham en een pintje is toch heerlijk. Maar ze wilde jonge duifjes. Ze zal nogal gevloekt hebben bij ieder pluimpje dat ze

uittrok. Jammer voor die duifjes. Zo jong en nog niets van het leven gezien hebben en al in de pot met hete margarine. Als je honger hebt moet je eten. Zeker, maar . . . Ene keer te laat en een massamoord. Tenzij . . . zij toch tv-worstjes gegeten heeft. En bluft. Vrouwen weet je niet hoe je ze moet aanpakken. Langs de voorkant, natuurlijk, en dan? Bij de vogeltjes is dat veel eenvoudiger. Als vogeltje-van-pas passeert dan is het voor de bakker. Tjiep-tjiep en klaar is kees. Niet lang, maar het kan zijn dat dát lang genoeg is. Op vaste tijdstippen, in de lente. Tjiep-tjiep en klaar is kees.

(maakt zich kwaad.) Maar het interesseert je niet zeker? Je zou ten minste eens kunnen knikken en mij gelijk geven, ook al denk je er anders over. Je kijkt zo onnozel naar mij. Heb ik je iets misdaan misschien? Waaraan denk je, vogeltje? Die Fred is een onnozelaar? Gelijk. Fred is een onnozelaar. Al zijn centjes afgeven. Zijn spaarboekje pluimen. Alleen de zwarte mussen zitten nog in Fred zijn portefeuille. Vijftig jaar, bijna eenenvijftig, en alleen zwarte mussen. De rest foetsjie. Maar morgen mag ik misschien weer. 't Zal wel moeten. Of ik geef mijn pree niet af. En het gras zal niet langer nat zijn en de krekels kunnen de maat slaan. Eén, twee, één twee, maar dan vele langzamer. Ik dacht met Amelie wordt het anders. De dochters, dat was nog te regelen. Alleen van mijn lijf houden. Wat weten zo'n jonge dingskes van het leven? Met Amelie zou ik nog eens een kleine kunnen maken, dacht ik. En 's avonds naar de vrijende duiven kijken. Eens met pensioen, ja, . . . Hier, neem aan: een lekker koud frietje. O, je lust geen frietjes. Verdomme, je hebt gelijk. Ik denk dat ze koud zijn. Koude frietjes zou ik ook niet lusten. (Werpt pak frietjes in de voortuintje van de buurman en drinkt de fles leeg en werpt ze ook weg. Naar de zetel toe waarin de dochters in vorige scène aan 't zonnen waren. Draait zich om.)

Pietevogeltje, hou jij de wacht. Ik ga mijn ogen toe doen. Misschien droom ik wel van jou. Jij en m'n duiven, natuurlijk dat mijn duiven op de eerste plaats komen; dat vind jij toch niet erg? Jij houdt de wacht. Daarvoor betaal ik je! Slaapwel, pietevogeltje! (Naar achtertuin, af.)

EKELE DAGEN LATER

Een avond.

(Fred rekt zich uit. Hij heeft lekker gegeten en zijn duiven zijn gevoerd.)

Fred Ze eten me nog de oren van mijn kop. Maar ze kweken goed ook. Laat ze maar plezier maken. Duiven kun je best vergelijken met de Oude Belgen. Eten en drinken en vrijen op gepaste tijden. En tussendoor: rusten. Fredje zou best ook een uiltje kunnen vangen. (Doet ogen bijna toe en plaats zich gemakkelijk in de zetel. Geniet.)

Gerda (op. Kijkt naar Fred. Stapt naar hem toe en blijft op een tweetal meters van hem staan.)
Mijnheer Fred?

Fred Mijnheer Fred? Zeg maar gewoon Fred. Wie ben jij?

Gerda Heeft men je niet gezegd dat ik terug zou komen?

Fred Wie zou dat moeten gezegd hebben?

Gerda Excuseer. Ik dacht dat je wist dat ik een van de dagen terug zou komen.

Fred Daar wist ik niets van.

Gerda Geeft niet.

Fred Zet je. En waarmee kan ik je van dienst zijn?

Gerda Ik kwam even over je duiven praten?

Fred Over mijn duiven praten?

Gerda (lacht) Ja, ik ben journaliste.

Fred Journaliste? Voor een duivengazetteke?

Gerda Ja.

Fred Dat is toch mannenwerk? Weten vrouwen iets van duiven?

Gerda Excuseer.

Fred Zo bedoelde ik het niet. Blijf. Iets drinken.

Gerda Neen. Ik kom voor je duiven. Als vrouw. Mijn vader had goede duiven en als journaliste kom ik ook bij duivenliefhebbers, de beste dan.

Fred Dat is al wat anders. De beste. Hier, dit glas is nog proper. Water?

Gerda (Gerda knikt en drinkt van glas water.)

Fred Niet dat ik iets tegen vrouwen heb. Neen. Jij bent een mooie vrouw.

Gerda Dank je. Het was wel even wennen, hier?

Fred Voor mijn duiven?

Gerda En jezelf. Andere woning, andere omstandigheden.

Fred Ik denk dat duiven makkelijker wennen dan mensen. Als duiven verhuizen en dezelfde duivenmelker verhuist mee, dan is de aanpassing nogal makkelijk, denk ik. Voor mij was het een hele aanpassing.

Gerda Alle dagen een vrouw in de buurt, regelmatig eten . . .

Fred Hoe weet jij . . .

Gerda O! Ik fantaseer maar wat.

Fred Jij kunt best een tekst over iemand schrijven zonder dat je de persoon in kwestie gezien hebt.

Gerda Zou kunnen. Ieder gesprekje bereid ik wel goed voor. Jij woonde vroeger in de Houtstraat en had er vier duivenhokken.

Fred Juist.

Gerda Jouw duiven zijn bekend voor de fondvluchten en bij slecht weer zijn ze in hun beste doen, zegt men.

Fred Niet helemaal juist. Bij slecht weer is het voor alle duiven lastig. De mijne zijn van een koppig ras en vinden dan nog de weg naar huis. Zo is dat.

Gerda Je hebt wel steun van je huisgenoten.

Fred Geweldig. Dat is nu een van de verbeteringen tegenover vroeger. Duiven eten en baasje eten. Wat wil je nog meer?

Gerda Is dat wel zo? Ik voel dat precies anders aan.

Fred Aanvoelen. Wat is aanvoelen?

Gerda Ik denk dat jij soms een gordijntje dichttrekt. Om beterswil. Wie van duiven houdt, houdt ook van de man die met de duiven begaan is. In jouw geval was er de band met de duiven voordat je hier bij je vrouw kwam wonen. Wie de duiven niet lust, gaat ook de man voorbij. Niet?

Fred Jij probeert.

Gerda Neen. Ik meen aan te voelen.

Fred Bij een hond is dat zo. Bij duiven is dat onpersoonlijker.

Gerda Jij moet het zelf weten. Neem me niet kwalijk dat ik dit anders aanvoel.

Fred Ik dacht dat jij over de duiven kwam praten. Ik ben hier gelukkig. Alleen . . .

Gerda Wat?

Fred Alles moet wennen. Alles moet zijn tijd hebben. Ik heb nog mijn hele leven om aan veel te wennen.

Gerda Fred, het is natuurlijk jouw leven. Het zijn jouw duiven.

Fred Iedere man die ergens gaat inwonen en een hobby heeft, heeft problemen en aanpassingen vragen nu eenmaal tijd. Ik heb van de duiven al héél veel geleerd. Mensen wantrouwen is er het gevolg van. Duiven zijn eerlijk als goud. Ze belazeren je niet. Vriendschap geven is vriendschap krijgen. Trouw tot in de dood. Ze vliegen meer dan duizend kilometer om terug thuis te zijn. Bij hun partner, bij mij. Mensen zijn soms anders. Je weet niet hoe je ze vast hebt.

Gerda Een beetje verbitterd?

Fred Helemaal niet. Een beetje realist.

Gerda Mijn vader was vroeger gelukkig als zijn duiven gezond waren en alles in orde was. Om het verlies van een duif kon hij weken treuren. Na een rampvlucht was hij soms weken niet aan te spreken.

Fred Een échte.

Gerda Jij moet je vrouw . . .

Fred Amelie.

Gerda Jij moet Amelie van de duiven leren houden. Lukt dat niet dan heb je pech.

Fred Brute pech.

Gerda Fred, ik moet nu verder. Ik stuur een van de dagen nog wel een fotograaf die dan enkele mooie plaatjes maakt. Als je ooit nog eens een praatje wil maken: hier is mijn kaartje. Je komt maar eens af of je belt eens. Ik heb altijd wel wat in de koelkast staan. Tot ziens.
(geeft kaartje aan Fred, af).

Fred (kijkt naar kaartje, steekt het zorgvuldig in zijn portefeuille.)

Jean-Luc (Heeft van in de verte het bezoek opgevolgd, keek ook de vrouw na.) Buurman, je kreeg daarnet een mooi duivinnetje op bezoek.

Fred Van de gazet.

Jean-Luc Dat heb ik niet kunnen lezen. Je zou ook eens wat meer met de andere duivinnetjes uit je tuin moeten bezig zijn.

Fred Duivinnetjes? (lacht) Och! Ik dacht dat jij alleen maar oog had voor wat uit Afrika kwam?

Jean-Luc Goede raad is duur. Zeker in deze crisistijd. Ik ga nog wat werken. De dag is zo voorbij. (af)

Fred (Voor zich uit.) Duivinnetjes.

Lieve (op) Duivinnetjes. Foei! Is een duivinnetje niet genoeg?

Fred 't Is te zien . . .

Lieve Ik bedoel échte duivinnetjes. Eentje dan. Is eentje niet genoeg?

Fred Een duivenmelker spreekt altijd in het meervoud.

Lieve Gelijk! (met de rechterhand toont ze twee flesjes bier die ze achter haar tug gedragen heeft) Twee om te beginnen. Jij en een fles water?

Fred Eentje voor jou dus?

Lieve (toont linkerhand met één flesje) Eentje voor mij! Zie je?

Fred Stom van mij! Jij hebt twee handen.

Lieve Die heb ik soms nodig.

Fred Om te werken.

Lieve Niet om te werken, zotteke. Dat doet de buurman wel.

Fred Werken?

Lieve Of wat hij zo noemt. Meer hoeft dat voor mij niet zijn.

Fred Jij bent wel breddenkend.

Lieve Het heeft toch geen belang wat voor waarde je aan bepaalde zaken geeft. Leven is belangrijk. Leven, Fredje.

Fred En wat wil dat zeggen?

Lieve Genieten. Lol trappen. Vergeten zorgen te maken. Vrij zijn. Zoals jouw duifjes, Fredje. De vleugels uitslaan. Naar omhoog klimmen. Nog verder de vleugels uitslaan. Héél ver kunnen zien. De verre verte. En dan terugkomen naar het veilige plekje. En dromen van de volgende vlucht. Vrijheid.

Fred Jij lijkt wel een vrijheidsstrijder.

Lieve Een vrijheidsdromer, ja. Alles wat moeite kost is verkeerd. Conflicten komen er van voort. Alleen maar dromen. Kijk eens: al de grote voorvechters, waar zitten ze nu. Hebben ze succes dan worden ze door eigen medewerkers onderuit gehaald. Hebben ze pech dan eindigen ze vroeg of laat in een gekkenhuis. Vergeten door iedereen. Maar mijn dromen komen altijd uit. Ik doe ze uitkomen. Dromen komen niet zo maar. Je moet ze steentje voor steentje opbouwen. Ik zou willen dat . . . en dat . . . en dat. Zie je, Fredje?

Fred Neen. Ik zie niets.

Lieve Dat had ik voorspeld. Jij ziet veel niet. Eigenlijk kun je daar niets aan doen. Jij bent anders gemaakt. Jij bent geen dromer. Jij bent een middelmaat. Zoals de grote hoop. Je werkt veel en je droomt weinig. Te weinig. Je bent iemand die te veel gelooft in morgen. En vandaag vergeet. Maar morgen heeft dezelfde zorgen als vandaag. Jij schuift alles voor je uit. Waarom kijk je zo met halfgesloten ogen naar mijn borsten. Zie je ze niet bewegen als ik met je praat? Zuiver ritmisch. Spontaan. In volle vrijheid. Klaar om dromen waar te maken. Wanneer ga je met mij eens naar bed, Fredje?

Fred Wat?

Lieve Niets. Ik droomde maar.

Fred Ik heb je zeker verkeerd begrepen.

Lieve In zulke gevallen stuur ik je verstand wel in de goede richting.

Fred Je zei daarnet dat ik maar een simpele geest ben.

Lieve Zei ik dat?

Fred Ja.

Lieve Dan was dat zeker anders bedoeld. Hoe gaat het met Amelie?

Fred Dat moet je haar zelf vragen. Goed zeker.

Lieve Bedoel ik dat?

Fred Wat bedoelde je dan wel?

Lieve Slaap je nog altijd in dat kleine kamertje? Ik bedoel op dat luchtmatrasje?

Fred Ik slaap niet veel 's nachts.

Lieve Dat weet ik. Eenmaal opstaan om naar de koelkast te gaan en twee keer naar de wc.

Fred Zo iets, ja.

Lieve Je kon me toch eens komen toedekken. Ik slaap slecht. En zeker sinds jij in de buurt bent. En Amelie?

Fred Amelie?

Lieve Ja, Amelie.

Fred Het schijnt dat ze geweldig snurkt.

Lieve Voor ons een gevoel van geborgenheid. Verjaagt de muggen. Je kon je voeten toch eens gaan warmen.

Fred Ze schopt 's nachts met haar benen.

Lieve Paarden ook, zegt men.

Fred Waar wil je eigenlijk naartoe?

Lieve Met jou naar . . .

Fred Verdomme, Lieve! Laat me met rust.

Lieve Je moet niet van die fles water drinken.

Fred Ik drink wat ik wil. Ten minste als ik dorst heb.

Lieve Je hebt dorst naar iets wat je niet wil zeggen. Zal ik mijn borsten even wat meer vrijheid geven?

Fred Laat me gerust.

Lieve Heb je die boerenbroden van Amelie al vast gehad? Kwallen niet? Mijn navelputje en mijn twee tepels: een gelijkzijdige driehoek.

Fred Ik ken niets van driehoeken.

Lieve En van tepels ken je ook niet veel. Weet je dat ik vroeger in een zangkoor was?

Fred Dat zou kunnen.

Lieve Bij de hoge tonen ging mijn linkerborst omhoog en bij de lage tonen was het de beurt aan mijn rechterborst.

Fred Je hebt dan veel met kopstem gezongen.

Lieve Zo hoor ik het graag. Wacht even. (Heft haar borsten wat hogen zodat ze gedeeltelijk zichtbaar zijn.) En dit is de aanvalspositie. Wrijf er eens over. Maar zachtjes. Net als een kinderpoepje.

Fred Je maakt me gek. Wat moet Amelie niet denken.

Lieve Amelie. Heb je het al eens met haar gedaan?

Fred Dat gaat je niet aan.

Lieve In bed? Neen. Onder de rododendrons, waar die mieren zitten? Misschien. Kom op, Fredje: zeg het eens! Viel het mee?

Fred Dat gaat je . . .

Lieve Stop. Je valt in herhaling. Het was wat zoeken. En je had een glaasje te veel op. Je zocht en uiteindelijk dacht je gevonden te hebben, maar . . . (lacht) Mis. En dan was het hoogtepunt voorbij. Iedereen was gelukkig, maar het vliegtuig wa op een verkeerde luchthaven geland. Maar de passagiers konden rustig uitstappen.

Fred Jij gaat te ver.

Lieve Het vliegtuig, ja. Ik zie je nog altijd toekomen. Met je oude fiets en twee koffers. Ik dacht: niet veel zaaks. Maar hij heeft grote handen en is een . . . man. En mannen met verlangens lust ik wel.

Fred Je hebt toch de buurman.

Lieve Hij zou er geld voor durven vragen. Ze zeggen dat hij alle knepen van het vek kent. En dat hij driekeer na elkaar kan zingen.

Fred Ik kan de hele dag zingen. Trouwens: ik de bouw zingen alle metsers.

Lieve Als er mooie vrouwen voorbij komen.

Fred Anders ook. Ook als het regent.

Lieve Wij zouden samen op een appartementje kunnen gaan wonen.

Fred Op een appartementje?

Lieve Ja.

Fred En mijn duiven dan?

Lieve Die zouden we eerst kunnen opeten. Ze zijn toch eetbaar?

Fred Als je zo over mijn duiven spreekt, dan heb ik liever dat je weggaat.

Lieve Grapje, Fredje. Grapje. Maar dat appartementje vind ik wel een goede zaak.

Fred Ik niet. Maar je doet wat je niet laten kunt. Mijn duiven zijn mijn leven. Zij houden van mij en ik van hen. Ze zijn eerlijk als goud. Geen gezever. Recht voor de raap.

Lieve Natuurlijk. Zo ben ik ook. Eerlijk als goud. Recht voor de raap. Toch droom ik van een appartementje.

Fred Jouw vrijheid. Jouw leven.

Lieve Ik zou Amelie kunnen zeggen dat jij mijn borsten bepoteld hebt. Dat je met je ruwe handen er rode strepen hebt opgetrokken. Zoals een soort vampier. En dat je de tepels hebt plat geknepen.

Fred Zoiets durf je niet.

Lieve Neen. Zoiets durf ik niet. Dat zou gemeen zijn.

Fred Niet eerlijk.

Lieve Je hebt gelijk.

Fred Laat ons over iets anders praten.

Lieve Jij zegt het maar.

Fred Over reizen.

Lieve Over Blankenberg. En de Ardennen.

Fred Of verre reizen.

Lieve Duitsland.

Fred Bijvoorbeeld. De streek rond Düren. Ik ben daar soldaat geweest.

Lieve Ja? En? Vertel, Fredje.

Fred Wat is daar nog van te vertellen. Na al die jaren

Lieve Je had er bijna een druiper en dankzij Sunlight zeep is alles nog in orde gekomen. Sindsdien ben je een beetje bang geworden. Je hebt het nog enkele keren gedaan en nog enkele keren gedacht dat je het deed. Zoals die avond onder de rododendron. Hou mijn hand even vast, Fredje. Wat voel je?

Fred Moet dat nu echt?

Lieve Ja. Is het zo erg dat ik je vraag mijn hand even vast te houden?

Fred Je hand beeft.

Lieve Een beetje maar, Fredje. Voel even boven mijn elleboog. Zacht niet? Spieren?

Fred Ja. Ik denk het toch.

Lieve En mijn schouders.

Fred Knoken.

Lieve En mijn hals?

Fred Je hebt zo geen knobbel als de mannen.

Lieve Normaal. En laat nu je hang een omlaag vallen. Dat is de hemel. Links en rechts zie je een vuurspuwende berg. Twee vulkanen altijd in werking. (Verbreekt plots lichamelijk contact, kijkt naar Fredje.) Wat moet ik nu Amelie gaan vertellen?

Fred Verdomme. Jij bent een kreng.

Lieve Beledigend, maar begrijpbaar. Tenminste: gezien de omstandigheden. Je hoeft je niet overal te wassen, alleen de contactplaatsen. Kom mee, Fredje.

Fred Wat nu weer?

Lieve Wees eens eerlijk. Je zou nu wel willen, niet? Het kan.

Fred Maar ik wil helemaal niet. En wat zou ik moeten willen?

Lieve Ik trek mijn blouse kapot en vertel wenend aan Amelie dat jij geprobeerd hebt. Pech natuurlijk. Want jij krijgt dan de schuld voor iets wat je wou maar niet wilde of durfde. De gevolgen? Daar spreek ik me niet over uit. Maar je bent verstandiger dan ik vermoedde.

Fred En als Amelie . . .

Lieve Goed. Daar hoef je niet voor te vrezen. Weet je: mijn lampje op mijn slaapkamer is nog altijd kapot. Normaal hoef je dat nu niet te herstellen. Later. Niet te ver vooruit denken. Zwart har. Kort als een zomers gazonnetje. ER is geen doolhof in de buurt. Ik help je wel. Kom! (Gaat naar binnen, blijft staan, keert zich om.) En?

Fred Verdomme!

Lieve God zij dank, zou ik zeggen! Gratis. Ik denk dat je na een half uurtje al de hemel kunt zien. Ik voer nadien je duiven wel. Dan zul jij dat niet meer kunnen. Kom! (af)

Fred Verdomme! (Weifelt, trekt aan zijn broeksband, weifelt, naar de tafel toe, drinkt alle flesjes leeg, naar de deur toe, weifelt.) Verdomme! (black-out)

DE VOLGENDE AVOND

(Amelie zit aan het tafeltje onder de parasol en leest in een tijdschrift waarin de tv-programma's staan. Ze is gekleed om uit te gaan. Echter zo onsamenhangend gekleed dat het opvalt. Ook de make-up is opzichtig. Ze is zenuwachtig. Fred komt van het duivenhok en legt twee dode duiven op de tafel.)

Fred Weer twee!

Amelie Dood zeker?

Fred Neen!

Amelie Wat dan?

Fred Dood, verdomme!

Amelie Dat dacht ik al.

Fred Amelie . . .

Amelie Wat nu weer?

Fred Hoe dikwijls heb ik je gezegd . . .

Amelie Ik hoor soms niet goed. Vooral bij regenweer.

Fred Het heeft in tien jaar niet meer geregend.

Amelie Wat je nu zegt! Dat is straf!

Fred Weet je wat straffer is?

Amelie Nooit aan gedacht. Straffe tabak zeker!

Fred Dat mijn duiven geen water krijgen, als ik werken ben.

Amelie 't Zal te weinig regenen zeker.

Fred Neen, jij bent te lui. Jij had beloofd mijn duiven eten te geven en drinken. Vooral drinken is belangrijk.

Amelie En zo zijn die duiven dan doodgegaan. Niet op te eten.

Fred Wat? Wat zeg je?

Amelie Ik denk dat die twee duifjes niet op te eten zijn.

Fred Dat waren kampioenen.

Amelie Waren. En nu niet op te eten.

Fred Och mens toch! Mijn kampioenen!

Amelie Niet eetbaar!

Fred Zwijg. Jij . . . (Af en terug op met twee flesjes bier, waarvan hij er meteen eentje uitdrinkt.) Ik wilde eens met je praten.

Amelie Jaloers? Ik vermoedde het al. Je kunt vandaag naar twee soaps kijken en naar een cowboyfilm. En op VT4 naar een soort seksprogramma.

Fred Ik wilde eens met je praten.

Amelie Dat doe je in bed tijdens het voor- of naspel.

Fred Kun je nu niet een keer serieus zijn?

Amelie Je bent het naspel vergeten? Kan.

Fred Omdat er ook geen voorspel was, snap je?

Amelie Seks is voor jonge veulentjes.

Fred Jij had me toch beloofd dat je mij zou verwennen. Je kende er alles van.

Amelie Eerlijk geprobeerd. Maar het lukte niet.

Fred Waarom niet?

Amelie Omdat jij je voorspel op het duivenhok beleefd. Ik wilde je echt verwennen.

Fred Ja?

Amelie Natuurlijk.

Fred Waarmee?

Amelie Met de nieuwste standjes.

Fred Doe me niet lachen.

Amelie Ik heb er zelfs een boekje over gekocht.

Fred En je kunt niet lezen.

Amelie Het ging om de tekeningetjes. Maar het lukte niet.

Fred Omdat je wilde dat ik met een kapotje werkte.

Amelie Je was niet handig. Het deed pijn. Je was net een brandweerman.

Fred Een brandweerman?

Amelie Ja, eentje die zandzakjes vult, tegen de overstromingen.

Fred Waarom doe je dat allemaal?

Amelie Wat?

Fred We konden toch gezellig thuiszitten.

Amelie En ik de lege flesjes tellen. Je zuipt je gewoon zat.

Fred Enkele flesjes. En als ik daarmee nu gelukkig ben?

Amelie En als ik nu eens gelukkig ben met eens te gaan stappen. Andere mensen zien. Eens een stukje genieten van het leven.

Fred Het geluk ligt thuis, Amelie. We kunnen samen naar de tv kijken.

Amelie Jij hebt toch ook je vergaderingen van de duivenbond. Vorige week ben ik ook weggeweest. En echt goed geamuseerd.

Fred Met zatte venten aan je lijf.

Amelie Ze waren wel een beetje zat, maar ze waren handig. Het overviel me wel een beetje.
Genegenheid is niet zo alledaags.

Fred Je weet toch wat je doet?

Amelie Héél goed.

Fred Je maakt onze relatie kapot.

Amelie Echt? Onze relatie?

Fred Maar Amelie toch. Waar we zo van droomden.

Amelie Wat die vorige vrouw jou niet kon geven, moet ik nu versieren? Ben je gek!

Fred Amelie . . .

Amelie (recht) Zit mijn haar goed? En mijn borsten? Tussen de twee tepels één rechte lijn,
horizontaal? (zoent Fred) Slaap lekker. (af)

(Fred bekijkt de twee dode duifjes, legt ze op de grond, drinkt van flesje, dooft een van de twee
lampjes zodat het bijna donker is en installeert zich voor de komende nacht. Fred slaapt nadat hij
enkele keren heeft rondgedraaid.

(Helemaal achteraan cour komt Gerda, de journaliste op. Gekleed in nachtkleding. Bevallig beweegt
ze zich in de richting van Fred)

Gerda Fred!

(Fred draait zich om. Na een tijdje ziet hij Gerda)

Fred Jij?

Gerda Neen. Ik! Had je niet verwacht, hé!

Fred Neen. En zeker zo niet.

Gerda Toch maar een beetje ontgoocheld?

Fred Ontgoocheld? Verrukt! Ik kan haast niet geloven dat jij dat bent.

Gerda Ik dacht al: waar blijft Fred. Ik ben dan maar zelf gekomen.

Fred Waarom?

Gerda Dat mag jij zelf bepalen.

Fred Toch voor geen interview zeker?

Gerda Neen, eigenlijk vorige keer ook niet.

Fred Maar je schreef toch een artikel over mij en mijn duiven.

Gerda De fotograaf vond je een prachtkerel en van wat jij hem allemaal vertelde kon ik wel een hele krant laten drukken. Misschien, misschien kwam ik toen ook niet voor een interview.

Fred Neen?

Gerda Je bent een prachtkerel, Fred.

Fred En wat kom je nu eigenlijk doen?

Gerda Amelie is weg?

Fred Ja.

Gerda Dan kunnen we eens rustig praten.

Fred Anders niet?

Gerda Met Amelie erbij lukt dat niet.

Fred Jij kent mij van vroeger?

Gerda Vroeger?

Fred Van een tijdje geleden.

Gerda (aarzelend) Ja . . . een tijdje geleden. Van voor dat ongelukje met je voet. Je linkbeen bedoel ik.

Fred O! Dát!

Gerda De André Vercammenstraat.

Fred De Vercammenstraat. Ja. Waar ligt die nu ook weer?

Gerda Amelie is toch jouw stijl niet.

Fred Ik heb geen stijl. Alleen te veel grijze haren.

Gerda Het was pompen of verzuipen. Ik ken dat. Verzuipen.

Fred Amelie heeft haar vrije avond. Ze zet een stapje in de wereld.

Gerda Zij misbruikt je, Fred.

Fred Misbruiken? Amelie? Ze wil er gewoon eens tussenuit. Morgen of overmorgen bouwen we gewoon weer een feestje. Als ik nog eens goesting heb.

Gerda En dat mankeert je de laatste tijd. In het café waar zij gaat is er altijd iemand die goesting heeft. Al is de reden misschien maar een avondje drinken zonder te betalen.

Fred Zo is Amelie niet. Ik voel het: ze houdt nog van mij.

Gerda Om je centen. Ze heeft nooit van je gehouden.

Fred Neen? Hoe kan jij dat weten? En wat kom jij hier doen?

Gerda Vragen of je mijn adreskaartje nog hebt.

Fred Ja. En dan?

Gerda Dan weet je me wonen. Je bent altijd welkom. Zolang je maar aan een been een beetje mankt, tenminste. Mag ik bij je komen zitten? Je mag mijn schouders strelen.

(Gerda al dansend naar Fred toe. Fred voelt zijn verlangens groeien, staat recht en wil Gerda omhelzen. Gerda danst vlug weg. Fred kijkt met geopende armen naar de plaats waar Gerda verdween)

Fred Verdorie. Zo buiten slapen is ook niet alles.

(Fred zet zich neer, kijkt naar flesjes die allemaal leeg zijn. Installeert zich voor de nacht.)

(Lieve op in nachtkleding, gekleed net als Gerda. Ze beweegt sierlijk. Ze draagt een pak reclamebladen en een fles wijn.)

Lieve (roept van ver) Fredje! Fredje!

Fred (wordt wakker. Ziet Lieve van ver en denkt dat het Gerda is.) Wat nu weer?

Lieve Nu ontsnap je me niet meer, Fredje. Het zal nu wel een tijdje duren.

Fred Je hebt toch wat leesvoer meegebracht. Als je traag leest . . .

Lieve Ik heb ook een fles wijn bij.

Fred (ziet nu dat het Lieve is) Ik dacht dat je sliep. Je beertje ligt nu alleen in bed.

Lieve Ik heb zeven keer gedroomd.

Fred Dat valt mee. En je had geen inspiratie meer en zo ben je hier . . .

Lieve Ik ben naar je kamertje geweest en dan zag ik je hier zitten. Het moet er toch eens van komen, Fredje.

Fred Was vorige keer dan niet genoeg?

Lieve Je kreeg je broek niet los.

Fred Ik was zenuwachtig.

Lieve Ik ook. Maar jij . . .

Fred Waarom laat je me niet met rust? Ik hou niet van mieren en krekels.

Lieve Met Amelie is het maar niets meer de laatste tijd. Ik hoor niets meer. De eerste weken kon ik mijn wekker gelijkzetten op jullie gekreun.

Fred We werken in stilte. Al doende leert men.

Lieve Wij zouden samen op een appartementje kunnen gaan wonen. Voor je duiven vinden we wel een oplossing. Jij verdient goed en ik zou je iedere avond kunnen droogwrijven. Ik kan je meer geven dan Amelie. (drinkt van glas wijn en geeft die aan Fred) Even de lippen natmaken.

Fred En dan de krant lezen.

Lieve Kom, om de beurten even nippen. Vooruit, Fredje! (duwt fles tegen Freds lippen) Een slokje voor mijn linkerknie, voor mijn rechterknie, voor mijn linkerarm, voor . . .

Fred Stop. (lacht) Wat heb je nog allemaal?

Lieve Veel. Kijk maar eens goed.

Fred Jij speelt een spelletje.

Lieve zal ik er een verhaaltje bij vertellen?

Fred Lees die rommel maar.

Lieve Iets over een prinses. Dat doet het altijd.

Frd Over prinsessen leef je niets in reclamegazetten.

Lieve Er was eens een mooie prinses die . . .

Fred Laat me gerust. Ik moet morgenvroeg mijn duiven verzorgen. De kweek is begonnen.

Lieve Ho, Fredje, zó ver zijn we nog niet.

Fred Je bent al meer dan ver genoeg.

Lieve (lacht) Je hoeft geen knoopjes meer los te maken. Juist. Kom, ik zal je leren kussen.
Lippen tot een tuitje maken en dan . . .

Fred Zwijg!

(Lieve zet zich op Freds schoot en wil hem omhelzen. Op dat moment kom Amelie op. Een beetje te veel gedronken en met een goedkoop tuitje bloemen in de hand)

Amelie Gaat het zo een beetje?

Fred Euh . . .

Lieve Half weg. Oude paarden zijn geen haver meer gewoon. Snoepjes lusten ze wel.

Amelie Dat gaat hier goed. Ik ben maar enkele uurtjes weg en wat zie ik? Een mankepoot die met mijn jongste dochter rotzooit.

Lieve Blijf je naar het vervolg kijken of ga je meteen slapen?

Amelie Vooruit! Naar binnen!

Lieve Maar mama!

Amelie Vooruit zeg ik je! Ik praat morgen nog wel met jou! Naar binnen of ik sla je wat om je oren!

Lieve Sorry, schatje, een volgende keer moeten we vroeger beginnen. Je zwakke prestatie is geen beloning geworden. (af)

Amelie En jij . . . Daar zul je nog spijt van krijgen. (werpt de bloemen naar Freds hoofd, trekt de stekker uit de verlengkabel zodat alle lichten dooft en gaat naar binnen)

Fred Lieve . . . kreng! Had ik haar vroeger . . . (draait zich om, probeert te slapen, drinkt van de fles en legt hoofd op het tafeltje)

TWEE DAGEN LATER

Na de middag.

(Fred zit aan het tafeltje met voor zich het vogelkooitje met de gele kanarie in. Jean-Luc komt uit de woning van Fred)

Jean-Luc Ik heb de zieke een bezoekje gebracht. Ze komt er wel overheen. Jonge mensen recupereren nogal vlug. Wij moeten al een keertje meer lucht happen voordat het zo ver is.

(Fred antwoordt niet. Hij kijkt naar zijn vogeltje)

Jean-Luc Amelie is met vakantie, heb ik horen zeggen. Dat zal haar eens goed doen. Alle dagen van de morgen tot de avond werken en dan nog voor jouw duiven zorgen. Je zou voor minder wat rust kunnen gebruiken.

(Fred antwoordt niet. Jean-Luc stapt over het haagje)

Jean-Luc Als echte scout heb ik vandaag mijn goed werkje al gedaan. Het zit soms op een klein plaatsje. (af)

Fred (kijkt naar kanarievogel) Jij hebt het niet getroffen in dit wereldje. Je bent mooie en zit opgesloten in een klein kooitje. En Amelie heeft de hele wereld. Maar ze is dan ook niet mooi. Wat jammer dat ik met jou niet kan praten. We zouden mekaar veel te vertellen hebben. Jij over je soortgenoten en ik over de mijne. Jij over je dromen en ik over de mijne. Jij over je ontgoochelingen en ik over de mijne. Dromen en ontgoochelingen. Zou dat samengaan? Je zou je vleugels kunnen uitslaan en de verre horizonten ontdekken, maar je hebt het vliegen misschien verleerd. Ook jij hebt een verleden dat je niet kunt wegcijferen. Je beperkingen die men je oplegde. Je dromen die men beknotte. Je droomde misschien ook van een gezinnetje. Van liefde. Van begrip. Van geborgenheid. Maar van alle dromen beleef je maar een klein stukje. De rest blijft een verbogen droom. Van sommige dromen komt er helemaal niets terecht. Die trekken een streep door je verwachtingen. Maken je bitter en stuurloos. Toch zing jij iedere morgen je liedje. Je geluk ligt in jezelf. Ik weet het. En ik dan? Ik had een droom . . . (Weent en legt hoofd even op tafel tegen het vogelkooitje. Na een korte pauze veegt Fred zijn tranen weg en staat recht) Leer terug vliegen, klein vogeltje. Vleigen. (neemt vogelkooi naar achter cour en laat vogel vliegen, kijkt vogel na en plaats vogelkooi vooraan cour. Af.)

(Jean-Luc komt uit zijn woning en installeert zich in zijn voortuin. Afrikaanse muziek, zachtjes. Fred op en af telkens met alles wat hij eens liefhad: delen van het duivenhok, fiets, gereedschapskist, twee lege bakken Palm, wat oude kleren . . . buurman kijkt quasi niet geïnteresseerd toe.)

Jean-Luc Grote werken?

(Fred antwoordt niet en doet verder)

Jean-Luc Grote werken?

Fred Rommel.

Jean-Luc Regelmatig eens goed rommelen maakt veel plaats. Ik heb geen rommel meer.

(Wanneer Fred een volgende keer in de buurt van Jean-Luc komt)

Jean-Luc Ze heeft van jou geleerd.

Fred Wie?

Jean-Luc Amelie.

Fred Ja? Dat zou mij verwonderen.

Jean-Luc Ze helpt nu tappen in de Postduif.

Fred Ja?

Jean-Luc Ze is daar op vakantie zegt men. Ze is daar ingetrokken bij een los koppeltje. Ze heeft verstand van tappen. Van jou geleerd, dacht ik.

Fred Ik dronk meestal uit het flesje.

Jean-Luc Grote werken? En je duifjes?

Fred Die zullen niets te kort hebben.

Lieve (op in jogginskledij, terug van tripje, moe) Grote werken, Fredje? Eens moet je toch schoon schip maken!

(Jean-Luc zet de muziek luider en Lieve springt meteen voer de omheining. Samen dansen ze op de Afrikaanse muziek. Ze probeert te vrijen met Jean-Luc maar die heeft schijnbaar geen behoefte. Lieve springt over de omheining en blijft voor Fred staan.)

Lieve Je hebt een verkeerde keuze gemaakt, Fredje! En je hebt wat pech gehad. Ik loop nog een rondje. (enkele loopasjes en draait zich dan om) Ik bel morgen de gemeente wel voor het grote huisvuil. Het zal je niets kosten, Fredje. (af)

Jean-Luc De jeugd is zo slecht nog niet, Fredje.

(Geen antwoord)

Jean-Luc Zij gaat ook met vakantie, Kreta. Met een vriend. En als het meevalt dan gaan ze samenwonen. Op een appartementje. Haar vriend verdient goed. Het zal wel lukken.
(leest in boekje en geniet van de muziek)

(Fred zet zijn beste pet op, kijkt eens rond, zoekt achter het briefje van de journaliste stapt voorbij alles wat hij liefhad en vooraan cour af)

(De oudste dochter, Ilse, op, sexy gekleed, kijkt naar Jean-Luc, die meteen de muziek luider zet)

EINDE.